دیالۆگی لابردنی ماسکەکان یاهاتن بە ماسکەوە.. بەرزان بابەشیخ

(نەوەژی ئەدیب ئافراندنی جووانیە
لەسەر زبڵخانی ناشرینەکانی دوونیاو و دواتر داڕووخان و بونیات نان یانی لە ئافراندا ململانێ دەگەڵ خودا دەکات)
لە تەواوی ڕۆژانی ڤیستیڤالی ئەمجارەی گلاوێژ .
خەڵک کەمتر لە ئاست پەتای ناوبراو ماسکیان پێشیبوو . بەڵام ،چ خاوەن بەرهەمەکان چ ڕەخنەگرانی ئەم کەرنەڤاڵە گەر سرنجت دابایە زیاتر بە ئاکارو ئاماژەی دەسەڵات و ئیدیۆلۆژیکی بازارانەی دوونیا بەرهەم و ڕەخنەکانیان دەگەڕایەوە .
بەرهەم گەلێک بە فرۆشتن ،بەرهەم گەلێک بە ئاڵوگۆڕێکی ئابووری کورت .
چونکە هیچ لە بەرهەمەکان وەک بەڵێی بە دەروونی خەڵک و ،بە بەرزکردنەوەی ئاستی چێنیەتی ئەدەب و کلتور نەهاتبووە نووسین .
بەرهەم گەلێک لە دەمی موداخەلەی دکتۆرێکی پسپۆری داواتکراوو ، ووتی ئەم بەرهەمانە زیاتر وەک موحازەرەی وانەیەک دەچن کە بە پۆلەکانی ناوەندی ئامادە کرابە ؛نەک ناوەندێکی نەوەدەوڵەتی وەک گەلاوێژ .
دواتر بە ووڵام ، بەم کەمایەتیە سەرێکی گلاوێژ ، وەک پەردە پێشینێک چەند بیانوویەکی هێنایەوە .
کە بە زۆرێک جێی قبول نەبوو. گووایە ئەم ڤیسیڤاڵە بە پێگەیاندنی نووسەرو ئەدیبە !!!!!
دوواتر ووتارێک لە ئاوروپاوە بە ئۆنلاین پەخش کرا. دوورو نزیک خۆی لە قەرەی باسێک دەدا بە ناوی تئوری ڕەخنە لە ئەدەبیاتە ؛ کە زیاتر ووتارێک بوو زیاتر بە دەوری باسەکەدا دەخولایەوە بە ئەوەی جۆرەکانی تئوری ،کە بە پێی ئیدیلۆژیک و ،هەڵدانی شاخەکانی ئەدەبیات باس بکات .تئوریەک لە ڕەخنەی گەڵایەوەکە بە دایک و باوک بە .
پسپۆرێکی تر ئەوەی لەسەر ستەیج تەرحی کرد تەنها شیوازێکی ئەکادیمی لە شێوەی نوسینیک بوو بە نووسین .
کە هیچ نرخێکی بە جێپەنجەی چەپەکان ،لە ئێران نەرخاند .
بەڵام دوای دابەزینی لەسەر ستەیج؛ تەنها بە من چونکە بەرگریم

لە چەپ بە گشتی و لە چەپی ئێران کرد ،وەک جێ پەنجەیان لە بوواری ئەدەب و ڕەخنەی ئەدەبی .
دوای لە بووردنی کرد کە ئەم هەڵی سووری بە دانراوە . هەرچی بە کوردەکان دەگەڕێتەوە ، سەرەتای باسەکانیان یانی پێشەکی باسەکە هەموو ووتارەکەیان بوو .
جەوهەری باسەکان بە یەک دەقە دەووترا هەندەکش ، بە سیڤی خۆی .
ژنێکی خانەقینی بوو باسەکەی بە باسکردن تەرح کرد . ئەوەی دەگەڕێتەوە بە گشتی بە شعرو چیرۆکەکان نەک خەسلەتی ئەدەبیان تێدا نە بوو خەسلەتی جەوهەریشیان پووچ گەرایی و داتەپینی قیمەکان بوو .
ئەم فیستڤالە زیاتر لە خۆ نواندنێکی شکلیانە دە چوو وەک ئەوەی خەمی ئەدەب و خەمی کلتورو خەمی جەوهەری ئینسانیان بێ . لە راستیدا دیالۆگی گەمە و دیالۆگی ماسکەکان و بەنرخ کردنی ئەدەب و بەنرخ کردنی ئینسان بوو وەک ئەوەی دیالۆگی لابردنی ماسکەکان بێ .
هاو تەریب لە بە کالا بوونی ئینسان . بە داخەوە کالای سووک لە ئەدەب لەرێ دا بە کڕین هاتبوو .
رەخنەگرەکانیش یەک دوو کەس نەبە ئەینا ئەوانی تر وەک خۆ دەرخستن ، یان وەک مە نەلەژێکی ناوەوەی خۆی بە درمە دەروونیەکانی ئاشکرا بوو بوو نە ئەم کە رنە ڤالی ماسکەوە .
بە داخەوە ئەنگلس سەرەرای ئەوەی وەک خۆی دە لێ بە لزاک پادشاگەرایی بوو لە سیاسەتدا ، کاسەلێکی بوو لە بەواداریدا ؛ بە لام لە ئەدە بە کیدا بە ئەملاو ئەولا ئاگای بە بەشەرییەتدا لە وەی ئەوچینە زەردارە لە سەرو بەندی رووخانێتی .
ئەمانیش سەر باری ئەو ئیدە و بەوایانەی کە هەیانە سەرفی نەزەر لەی بە لام تەکرا ؛
فەریکە ووتاروو ،فەریکە ئەدەبیات بوو . وەک ئەوەی وەک بەلزاکێکی بەرژوازی خۆ بنوێنن .
ئەمان لە نووسینەکانیاندا ئازادی یەکی لە ووردبوونەوەیان بوو وەک لەوەی ئازادیەکی تەکە ە بە بزووتنەوە چالاکەکانیانی ئازادیەک لە سەرووی ئینسانانەوە وەک ئەوەی تەکەا نەوەی بەرژوازیەکی گەج و مەدرنەزم بن . لە راستی دا ئەرکی ئەدەب و ڕەخنەی .
وەک گەرکی دە لە / ئەوە یە تا ئینسان لە خۆی بگا، ئاماژە شاراوەکانی چاکەی خۆی پێ ئاشنا بکات ، به ره ئاسۆی فەزیلەت گەشە بکات غەزەبی پر بە دز بە هەزی شەڕە و پریبکا لە ئازایەتی و

جووانی دواتر ئەوەندەی پێ ی دە کرێ خە لک بە ژیان خوش باوەر بکا یانی ژیان بنوێنێ و لە هە مان دە مدا حکومرانی بکا نە ک برواتی□ سنوری دوونیایە کی دەستکردی خۆی بە لکو بە هایە ک بروخێنی و بە هایە کی تر دروست بکات ئە دەب کارێکی ئافریدە دەرانە یە دواتر نوسەر کارێک دە کا جارێک وە ک ئینسان جارێکی تر وەک ئافریدەدەرێکی جووانی لە م دیالۆگە ی گلاوێژ دووشت بە رۆشنی خۆی دە نوواند وابە ستە ی نزیک بەتە واوی ، نوسەرانی داوات کراو بە مۆدرێنیزمە و بە بازاڕەوە . دواتر جە هلی وەرگریش .

٢٨/٥/٢٠٢١

سلێمانی

برزان بابە شیخ